

Nakit Sermaye Teşvikine Süre Sınırı Getiren ve Yeni Varlık Barışı Düzenlemesini de İçeren 7417 Sayılı Kanun Resmi Gazetede Yayımlandı

05.07.2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7417 sayılı Kanunla vergi mevzuatına yönelik önemli değişiklikler yapılmış olup, değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

1- Nakit sermaye teşvikine 5 yıllık sınırlama

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10/1 maddesinin düzenlenen ilk halinde, nakit konulan sermaye için hesaplanan nakit sermaye teşvikinde herhangi bir süre sınırı bulunmamaktaydı. Torba yasanın 49'uncu maddesinde yapılan düzenlemeyle, nakit sermaye teşviki, sermayenin konulduğu dönem dahil 5 yıl için hesaplanacaktır. Bu süre içinde yararlanılamayan teşvikten sonraki yıl yararlanmak mümkündür. Yani, sermaye artışı 2023 hesap döneminde yapılmışsa, 2023-2027 hesap dönemlerinde nakit sermaye teşviki hesaplanacak, matrah yetersizliği nedeniyle indirilemeyen teşvik tutarı, 2028 yılı ve sonrasında indirimine konu edilebilecek, ancak herhangi bir şekilde 2028 ve sonraki yıllarda yeni bir hesaplama yapılamayacak.

Yasanın yayımlandığı tarihten önce yapılan sermaye artışları için ise torba yasanın 50'inci maddesinde düzenleme yapılarak, bu sermaye artışları için 2022 dahil 5 yıllık süre için nakit sermaye teşviki hesaplaması yapılabilecektir. Böylece, yasanın yayımlandığı tarihten önceki nakit sermaye artışları için en son 2026 hesap döneminde nakit sermaye teşviki hesaplanacak, bu süre zarfında matrah yerersizliği sebebiyle kullanılamayan teşvik tutarı sonraki hesap dönemlerinde indirimine konu edilebilecek.

Yasanın yürürlük tarihinden önceki sermaye artışlarına yönelik sınırlamanın Anayasa'ya uygunluğu tartışmalıdır. Anayasa Mahkemesi, yatırım indirimine yönelik sonradan yapılan kısıtlamayı hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine dayanarak Anayasa'ya aykırı bulmuştu. Benzer davaların bu düzenleme için de açılması muhtemeldir.

2- Yeni varlık barış düzenlemesi

a-) Kapsama giren varlıklar

- **Gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan;** para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları,
- **Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince** sahip olunan ve *Türkiye'de bulunan* ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile *taşınmazlar*

b-) Yurt dışı varlıkların bildiriminde vergi

- 30/9/2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1,
- 1/10/2022 tarihi ile 31/12/2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2,
- 31/3/2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3

Bildirilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az 1 (bir) yıl süreyle tutulması halinde vergi %0 olarak uygulanacaktır. Dolayısıyla, başta ödenen vergi iade alınacaktır.

c-) Yurt içi varlıkların bildiriminde vergi

Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden %3 (yüzde üç) oranında vergi tarh edilecektir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir.

d-) Özel fon hesabı açılması

Düzenleme kapsamında bildirilen veya beyan edilen yurt içi ve yurt dışı varlıklar Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler tarafından bildirim veya beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilecektir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu kapsamda kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açacaklardır. Bu fon hesabı bildirim veya beyan tarihinden itibaren **2 (iki) yıl geçmedikçe** işletmeden çekilemeyecek, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamayacak, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmeyecektir. Bu düzenleme, daha önceki varlık barışından farklı olup, varlıkların kullanımına kısıt getirilmektedir.

Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca göstereceklerdir. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacak ve bildirim veya beyan tarihinden itibaren **iki yıl geçmesi koşuluyla** vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecektir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar, beyan dışındaki diğer şartlar aranmaksızın varlık barışı düzenlemesinden yararlanabileceklerdir. Bunlar tarafından taşınmaz dışındaki varlıkların en geç beyan tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırılmak suretiyle tevsik edilmesi zorunludur.

e-) Taşınmaz bildiriminde vergileme ve diğer hususlar

Yurt içi varlık barışı kapsamında beyan edilerek işletme kayıtlarına alınacak taşınmazların işletmeye devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden, tapu harcı alınmayacaktır.

Ayrıca bu taşınmazların işletmeye devri GVK'nın mükerrer 80 inci maddesi kapsamında, elden çıkarma sayılmayacak ve değer artış kazancı yönünde vergilendirilmeyecektir.

Taşınmazlar için amortisman ayrılacaktır.

Kayıtlara alınan taşınmazlar dahil varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gelirin veya kurum kazancının tespitinde gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir.

f-) İnceleme ve tarhiyat yapılmaması

Bildirilen veya beyan edilen varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır.

Vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının varlık barışı kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen veya beyan edilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda matrah farkına ilişkin tarhiyat yapılmayacak, düşük olması halinde sadece aradaki fark tutar üzerinden vergi tarhiyatı yapılacaktır.

Vergi incelemesine başlanılan veya takdir komisyonuna sevk edilen tarihten sonra varlık barışı kapsamında yapılan bildirim ve beyanlar dolayısıyla söz konusu inceleme veya takdir komisyonu kararları sonucunda tarhiyat yapılabilecektir. Bu düzenleme, son dönemde mahkemeler tarafından verilen kararlar üzerine getirilmiştir. Öyle ki, mahkemeler, vergi incelemesine başlandıktan sonra dahi olsa, yapılan varlık barışı bildirimini sebebiyle inceleme yapılamayacağı yönünde kararlar vermekteydiler. Yeni düzenlemeyle, bu durum engellenmiş oldu.

3- Kefalet senetlerinin teminat olarak kabul edilmesi

Bankalar tarafından verilen süresiz ve şartsız teminat mektuplarının yanı sıra sigorta şirketleri tarafından verilen süresiz ve şartsız kefalet senetlerinin de resmi dairelerce teminat olarak kabul edilmesi sağlanmıştır.

4- Özel usulsüzlük cezasının arttırılması

Özel usulsüzlük cezalarında aşağıdaki şekilde artışlar yapılmıştır:

1. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun 227, 231 ve 234 üncü maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için ~~240 TL~~ 1.000 TL (534 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2022'dan itibaren 500 TL) Türk lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilmektedir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı ~~120.000~~ 500.000 (534 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2022'dan itibaren 250.000 TL) Türk lirasını geçemez.

2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için ~~240~~ 1.000 (534 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2022'dan itibaren 500 TL) Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için ~~42.000~~ 50.000 (534 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2022'dan itibaren 25.000 TL) Türk lirasını, bir takvim yılı içinde ise ~~420.000~~ 500.000 (534 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2022'dan itibaren 250.000 TL) Türk lirasını geçemez.

5- Bazı bildirim yükümlülüklerini yapmayanlara arttırımlı özel usulsüzlük cezası

Elektronik ticarete vergi güvenliğini sağlamak amacıyla, bilgi ve bildirimlerin elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi yükümlülüğünü yerine getirmeyen/uygulamayan mükelleflere uygulanacak özel usulsüzlük cezaları arttırılmaktadır.

6- Defter ve belgenin zayi olması durumunda dava açma süresinin uzaması

Türk Ticaret Kanunu'nun 82'nci maddesinde değişiklik yapılarak, yangın, su baskını veya yer sarsıntısı gibi bir afet veya hırsızlık sebebiyle defter ve belgelerin zayi olması durumunda, tacirlerin dava açma süresi ziyayı öğrendikleri tarihten itibaren 15 gün iken, yapılan düzenlemeyle 30 güne çıkarılmıştır.

7- Asgari ücret desteği

Torba yasanın 64'üncü maddesinde yapılan düzenlemeye göre, işverenlere, 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık ayları/dönemi için günlük 3,33 TL (aylık 100 TL) asgari ücret desteği verilecektir.

Bilgilerinize sunulur

Okan COŞGUN

YMM